

Focus op *Tandimplantaten*

Tandimplantaten

Inhoud

└─ Inhoud

02	Inhoud	<hr/>
03	Voorwoord	<hr/>
05	Wat voorafging	<hr/>
	Wist u dat ...	
	Wie komt in aanmerking voor tandimplantaten?	<hr/>
06	Welke tanden kunnen vervangen worden door een implantaat?	<hr/>
07	Schema	<hr/>
08	Schema	<hr/>
10	Welke oplossing kiezen?	<hr/>
11	Welk materiaal?	<hr/>
12	Wanneer zijn tandimplantaten niet evident?	<hr/>
	Wat is "botaugmentatie"?	<hr/>
13	Waar kan ik terecht?	<hr/>
14	Waaruit bestaat het vooronderzoek?	<hr/>
15	Wat mag ik verwachten?	<hr/>
17	Wat als het misgaat?	<hr/>
18	Verloop van de behandeling	<hr/>
19	Wat na de behandeling?	<hr/>
20	De nieuwe tanden?	<hr/>
21	Hoe moet ik mijn nieuwe tanden verzorgen?	<hr/>
22	De kostprijs?	<hr/>
23	Weer genieten	<hr/>

┌ Voorwoord

Studies tonen aan dat het slaagpercentage van behandelingen waarbij implanten worden aangewend om natuurlijke tanden te vervangen, boven de 90 % liggen. Dit is te danken aan de huidige kwaliteit van zowel de implanten, de chirurgische ingrepen en de bijhorende prothetische behandelingen. Deze implantaatbehandelingen mogen dus als betrouwbaar beschouwd worden.

We stellen nochtans vast dat bij de bevolking nog veel vragen rond deze behandelingsmethode bestaan, soms ook misverstanden. Om hieraan te verhelpen organiseren het Verbond der Vlaamse Tandartsen en de Société de Médecine Dentaire een informatie-campagne, in samenwerking ook met de Belgische Vereniging voor Parodontologie en de Nederlandstalige en Franstalige Stomatologen. Ze doen dit met de steun van de implantaatfirma's.

Deze campagne is louter informatief en niet commercieel. De organisatie door de beroepsorganisaties staat hiervoor garant.

Uiteraard blijft preventie onze eerste optie, teneinde mondaandoeningen te voorkomen. Wanneer echter het verlies van tanden onvermijdelijk bleek, dan biedt de huidige tandheelkunde in bijna alle gevallen de mogelijkheid om onze patiënten een comfortabele vaste reconstructie te bieden, of op zijn minst een stabiele uitneembare prothese.

Het zou niet mogen gebeuren dat door onwetendheid onze patiënten geen toegang zouden hebben tot de voor hen meest gepaste verzorging en het daaraan verbonden maximaal comfort. Hun keuze van behandeling moeten ze kunnen maken met de kennis van alle mogelijkheden.

We hopen met deze campagne hiertoe bij te dragen.

André Mestrum
Voorzitter Verbond der Vlaamse Tandartsen
v.z.w.

Didier Eycken
Président Société de Médecine Dentaire
a.s.b.l.

└─ *Wat voorafging*

Sinds eeuwen vóór Christus zijn volkeren uit verschillende beschavingen op creatieve wijze bezig geweest met het terugplaatsen of vervangen van verloren tanden. Men gebruikte artisanale creaties uit hout, ivoor, koraal, porselein, goud en andere metaallegeringen. De huidige tandimplantaten vervangen tandwortels en kunnen diverse tandprothesen dragen. Ze hebben de vorm van een natuurlijke tandwortel maar met een schroefdraad voor een beter contact met het omliggende kaakbot en om de kauwkrachten beter op te vangen.

└─ *Wist u dat ...*

... het huidige succesverhaal van tandimplantaten bij toeval begon?

Een Zweedse professor ontdekte in 1953 dat zijn microscooplenzen uit titanium vergroeid waren met het bot van de proefdieren waar ze ingeplant waren. Eigenlijk was hij bezig met onderzoek naar bloedcellen. Deze ontdekking heeft een ware omwenteling teweeggebracht binnen de heelkunde waar tot dan toe werd aan genomen dat het inbrengen van een vreemd materiaal in het bot onherroepelijk leidde tot mislukkingen, zeker in de mond, waar veel bacteriën voorkomen.

└─ *Wie komt in aanmerking voor tandimplantaten?*

Tandimplantaten zijn in de regel toepasbaar vanaf volwassen leeftijd. Een bovenste leeftijdsgrens is er niet.

└ Welke tanden kunnen vervangen worden door een implantaat?

Elke ontbrekende tand is in principe vervangbaar door een implantaat, al worden wijsheidstanden zelden vervangen. Nu is het niet zo dat er voor elke verloren tand een implantaat nodig is. Bekijk de tabellen ter verduidelijking. Natuurlijk zijn er tal van uitzonderingen op de algemene regel en dient geval per geval beoordeeld te worden.

Aantal ontbrekende tanden	Minimum aantal implantaten ter vervanging	Alternatieve oplossingen zonder implantaten
1	1	<ul style="list-style-type: none">- uitneembaar kunstgebit- vervangtand kleven tussen buurtanden- 2 buurtanden beslijpen en brug van 3 tanden
2	2	<ul style="list-style-type: none">- uitneembaar kunstgebit- 2 kunsttanden tussenkleven (kleine ruimte)- 2 buurtanden beslijpen en brug van 4 tanden
3	2	<ul style="list-style-type: none">- uitneembaar kunstgebit- minstens 2 buurtanden beslijpen en brug van 5 tanden
4	2 tot 3	<ul style="list-style-type: none">- uitneembaar kunstgebit- minstens 2 buurtanden beslijpen en brug van 6 tanden
5	3	<ul style="list-style-type: none">- uitneembaar kunstgebit

Aantal ontbrekende tanden	Minimum aantal implantaten ter vervanging	Alternatieve oplossingen zonder implantaten
tandenloze onderkaak	voor uitneembare klikprothese: 2	- uitneembaar kunstgebit
tandenloze onderkaak	voor vaste brug: 4 tot 8	- uitneembaar kunstgebit
tandenloze bovenkaak	voor uitneembare klikprothese: 4	- uitneembaar kunstgebit
tandenloze bovenkaak	voor vaste brug: 4 tot 10	- uitneembaar kunstgebit

└ Welke oplossing kiezen?

Er zijn voor- en nadelen aan elke vorm van tandvervanging. Niet ingrijpen als er tanden verloren gaan, heeft ook nadelen: naast het verlies aan esthetiek en kauwvermogen kunnen de buurtanden verschuiven en/of uitgroeien.

Tandimplantaten vormen een aanvulling op de traditionele methodes van tandvervanging en hebben het voordeel dat de buurtanden niet moeten beslepen worden.

Het gebruikscomfort van tandimplantaten benadert zeer dicht dat van natuurlijke tanden. Net als in het eigen gebit kunnen kronen op den duur verslijten of beschadigd geraken, maar ook op implantaten kunnen opnieuw kronen of een kunstgebit aangepast worden.

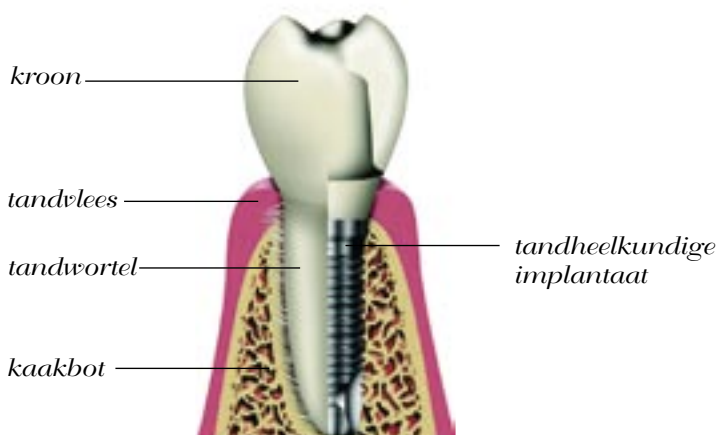
In het nadeel van implantaten noteren we dat er een chirurgische behandeling nodig is en dat de behandelingsduur langer is in vergelijking met werken op natuurlijke tanden. De dagelijkse verzorging van tandimplantaten vraagt minstens evenveel aandacht als die van eigen tanden.

De kosten liggen, afhankelijk van het vereiste aantal implantaten en het type tandvervanging, de hoger dan bij de klassieke tandprothesen. Een implantaatbehandeling blijft echter steeds een rendabele investering.

┌ Welk materiaal?

Ons lichaam vertoont geen afstotingsverschijnselen tegenover titanium. Daarom wordt dit materiaal gebruikt voor zaken als een kunstheup en een pacemaker of na botbreuken waarbij de gebroken delen terug aan elkaar gezet worden met plaatjes en schroefjes uit titanium. Een titanium-implantaat is niet zichtbaar in de mond, want bovenop het implantaat wordt een tand geschroefd of gekleefd met de vorm en de natuurlijke kleur van de ontbrekende tand(en).

└─ Wanneer zijn tandimplantaten niet evident?

- bij specifieke gezondheidsproblemen zoals suikerziekte, na bestraling in het hoofd- en halsgebied, bij nierdialyse, bij patiënten met orgaantransplantatie, een recent myocard infarct, hartinsufficiëntie, hemofilie, enz. moet bijkomend onderzoek uitwijzen of implantaten een goede oplossing bieden.
- bij ernstige botontkalking en bij onvoldoende kaakbot zal verder onderzoek moeten uitwijzen of bot kan toegevoegd worden uit andere delen van het lichaam (zie verder: botaugmentatie).
- bij (vaak onbewust) knarsetanden of tandklemmen kunnen de tanden eventueel beschermd worden via trainingstechnieken of met een uitneembare beugel 's nachts.
- bij rokers blijken implantaten minder goed vast te groeien dan bij niet-rokers
- bij onrealistisch hoge verwachtingen op esthetisch of functioneel gebied is succes twijfelachtig.

└─ Wat is “botaugmentatie”?

Een gebrek aan bothoogte is te verhelpen door het inwerken van eigen bot en/of kunstbot. Meestal dient men een wachtperiode in acht te nemen om het bot weer hard en sterk te laten worden, waarna de implantaten alsnog kunnen worden geplaatst. Botaugmentatie kan meestal onder plaatselijke verdoving gebeuren.

┌ *Waar kan ik terecht?*

Uw behandelende tandarts is uiteraard de ideale persoon voor advies en overleg betreffende de verschillende behandelingstechnieken.

Een implantaatbehandeling is een mooi voorbeeld van 'teamwork' waarbij de patiënt centraal staat en elk ander teamlid – de algemeen tandarts, de implantaatchirurg en het dentaal-technisch labo – zijn of haar specifieke expertise inbrengt.

Er zijn algemeen tandartsen die zelf zowel de implantaten (in het kaakbot) als het prothetische werk - de 'suprastructuur' - (op de implantaten) plaatsen. Als uw algemeen tandarts alleen de suprastructuur plaatst, zal hij of zij u voor het chirurgische deel van de behandeling verwijzen naar een collega met bijzondere deskundigheid op dat vlak.

└ *Waaruit bestaat het vooronderzoek?*

Er wordt een vragenlijst ingevuld betreffende uw algemene gezondheid en een mondonderzoek schetst de toestand van uw gebit.

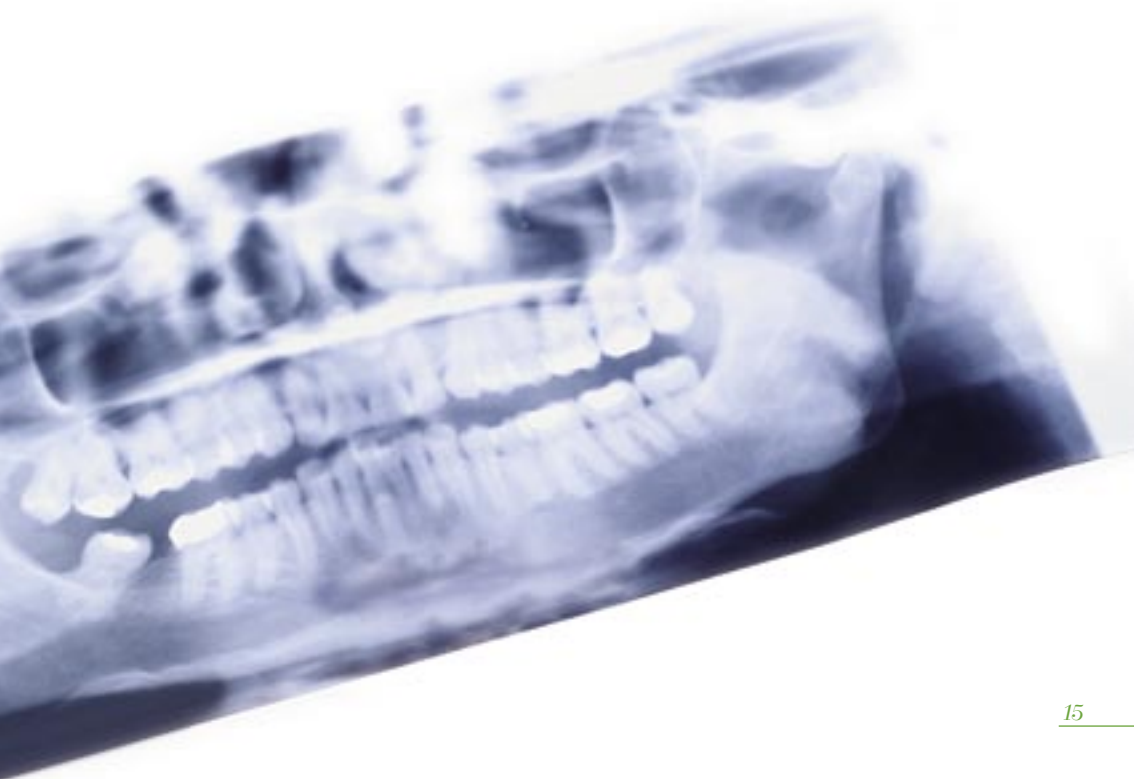
Verder is radiografisch onderzoek nodig: een panoramische opname van de kaken, eventueel aangevuld met detailopnamen, geeft een idee van het beschikbare kaakbot. Indien dit niet volstaat of bij twijfel wordt een CT-scan aangevraagd in het ziekenhuis. Dergelijk onderzoek geeft een duidelijk beeld van het beschikbare botvolume, het duurt niet lang, is pijnloos en wordt gedeeltelijk terugbetaald door de mutualiteit.

Uw tandarts zal u een volledig behandelplan voorstellen, aangevuld met alternatieve oplossingen. U krijgt een kostenraming en informatie over alle facetten van de behandeling zoals het verloop, de duur, de voorlopige prothese, eventuele risico's eigen aan een ingreep en wat u mag verwachten van een implantaat-behandeling.

└ Wat mag ik verwachten?

Het uiteindelijke resultaat oogt en voelt natuurlijk aan. U zou haast vergeten dat u ooit een tand verloor. De levenskwaliteit bij het kauwen, praten en lachen, stijgt na een korte aanpassingsperiode aanzienlijk bij patiënten met een prothese op implantaten.

Langdurig klinisch onderzoek toont zeer positieve resultaten aan. Een slaagpercentage boven de 90 % wordt algemeen vooropgesteld. Zoals in alle medische disciplines is onderzoek en ontwikkeling ook hier topprioriteit en bepalend voor nieuwe trends en toepassingen met nog betere voorspelbaarheid.

┌ *Wat als het misgaat?*

100 % succes kan nooit worden gegarandeerd. Belangrijke factoren die een negatieve invloed kunnen uitoefenen op het wel-slagen van een tandimplantaat behandeling zijn:

- de moeilijkheidsgraad van de behandeling,
- de regio in de mond (bovenkaak tegenover onderkaak, vooraan tegenover achteraan),
- de dichtheid en het volume van het kaakbot,
- de kwaliteit van de botverankering van het implantaat,
- de gezondheidstoestand van de mond en van het omgevende tandvles in het bijzonder,
- de deskundigheid waarmee de behandeling wordt uitgevoerd,
- het juiste onderhoud door de patiënt,
- de regelmaat van de controle bij de tandarts (net als voor natuurlijke tanden).

Indien na de wachtperiode blijkt dat een implantaat niet veran-kerd is, wordt het samen met het ontstekingsweefsel verwijderd. Drie maanden later kan radiografisch worden uitgemaakt of de-zelfde plaats opnieuw in aanmerking komt voor plaatsing van een implantaat. Zo ja, dan blijft het uiteindelijk beoogde resultaat nog steeds haalbaar.

└ Verloop van de behandeling

Zodra de natuurlijke tanden verzorgd zijn en het tandvlees gezond staat en mits de nodige voorbereidingen voor een ideaal behandelverloop, kan men aan de slag. U krijgt een lokale verdoving zoals voor de behandeling van een natuurlijke tand en alle maatregelen worden getroffen om de behandeling onder steriele omstandigheden uit te voeren.

Soms dient het tandvlees over een kleine lengte geopend te worden en daar komen dan naderhand enkele hechtingen aan te pas. Soms volstaat het om via een minieme perforatie doorheen het tandvlees te werken.

Tandimplantaten bestaan in alle mogelijke diameters en afmetingen zodat voor elke patiënt en voor elke toepassing een 'ideaal' type implantaat ter beschikking is.

In verschillende korte stappen wordt het implantaatbed voorbereid en het implantaat geplaatst.

Bij erg zacht bot wordt het implantaat meestal afgedicht met een dekschroefje en wordt het tandvlees erover gehecht. In die gevallen is na de wachtperiode een tweede kleine ingreep nodig om het implantaat terug zichtbaar te maken. De wacht- of integratieperiode geeft het kaakbot de tijd om stevig vast te groeien rond het implantaat en duurt gemiddeld 3 tot 6 maanden

Als het implantaat meteen bij de plaatsing voldoende stabiel staat, kan worden beslist om dadelijk een genezingskapje te plaatsen, wat het voordeel heeft dat er geen tweede ingreep meer nodig is. In gunstige gevallen en in esthetisch belangrijke zones kan men soms meteen een tijdelijke tandkroon of brug plaatsen. De tandarts heeft dit tijdens het vooronderzoek in overleg met de implantaat-chirurg gepland.

└─ *Wat na de behandeling?*

Zoals bij elke chirurgische ingreep kunt u nadien enig ongemak ondervinden. Een tijdelijke zwelling en verkleuring van de wang kan optreden. Hiervoor krijgt u naast een mondontsmettend middel een pijnstillers voorgeschreven. Zo nodig krijgt u de aangepaste werkonbekwaamheid voorgeschreven.

De hechtingen worden na een dag of acht verwijderd ter gelegenheid van een controlebezoek.

Na de integratieperiode wordt de stabiliteit van het implantaat gecontroleerd. De basis is nu gelegd voor uw nieuwe tanden.

└ De nieuwe tanden?

Het werken op tandimplantaten verschilt qua techniek niet zo veel van werken op natuurlijke tanden. De technologische vooruitgang heeft ervoor gezorgd dat het resultaat niet alleen functioneel maar ook esthetisch optimaal is. Er is nauwelijks verschil te merken tussen de eigen, natuurlijke tanden en de nieuwe.

De tandarts neemt afdrukken van de kaken om een gipsmodel van uw mond te maken. Hij verwijdert de tijdelijke opbouw(en) en bestelt de specifieke onderdelen die op de implantaten geschroefd worden. In het laboratorium maakt de dentaaltechnicus hierop een kroon of brug. De tandarts plaatst na de nodige aanpassingen de nieuwe tanden in de mond. U begrijpt dat deze procedure niet in één of twee zittijden kan uitgevoerd worden. Algemeen geldt dat de behandelingsduur stijgt met de moeilijkheidsgraad van het uit te voeren werk.

Voor een “klikprothese” – een uitneembare prothese op implantaten - worden de implantaten voorzien van drukknopjes of met elkaar verbonden door middel van een metalen staafje, waarop het kunstgebit kan vastklikken.

└ *Hoe moet ik mijn nieuwe tanden verzorgen?*

Uw tandarts legt u uit met welke techniek en hulpmiddelen u de mond best onderhoudt. Naast het klassieke poetsen is het dagelijks reinigen met kleine borsteltjes van de zones tussen de tanden en/of de implantaten zeer belangrijk gebleken voor een blijvend resultaat.

De tandarts bepaalt ook wanneer er controlezittingen nodig zijn. Ter gelegenheid van de controles kunnen radiografieën genomen worden om het niveau van het kaakbot te volgen.

┌ *De kostprijs?*

De kosten zijn afhankelijk van een aantal factoren zoals het aantal te vervangen tanden en het aantal implantaten dat hiervoor vereist is. Hou ook rekening met de kostprijs van voorbereidende behandelingen en radiografische onderzoeken. Meestal moet een bedrag betaald worden voor de chirurgische ingreep en een apart bedrag voor de suprastructuur.

De mutualiteit voorziet niet in tussenkomst bij tandimplantaat behandelingen. De geldende regels voor terugbetaling van het uitneembare kunstgebit blijven echter wel van toepassing, ook al wordt het kunstgebit op implantaten geklikt. Sommige privé-ziekteverzekeringen voorzien in een gedeeltelijke terugbetaling van de kosten van een implantaatbehandeling.

└ Weer genieten

- of u nu jong bent of al meer op leeftijd, tandvleesaandoeningen, cariës of andere ziekten kunnen tandverlies veroorzaken. Tandimplantaten zijn dan de ideale manier om uw gebit te herstellen
- bij het sporten of in het dagelijkse leven, een ongeluk zit in een klein hoekje. Ook hier kunnen tandimplantaten het vertrouwde uiterlijk en de functie herstellen
- wanneer door een genetische afwijking tanden vanaf het begin ontbreken of onderontwikkeld blijven, vormen tandimplantaten een stevige basis voor nieuwe tanden.

